

humanističko-renesansni Trogir« predstavljen je kroz životne putove i djela Mateja Andreisa, Ivana Lipavića, pisca o Trogiru Ivana Pridojevića Skradinjanina i Šimuna Aretofila Trogirana, a svemu je tome, potanko obrazlaže autor knjige, svoj obol dao institut komunalnoga školstva u Trogiru već od prve polovice 15. stoljeća.

Druga je cjelina knjige naslovljena »Rascvat renesanse u rascvalom humanističkom Trogiru. Polifoni orkestar trogirskoga renesansnog umjetništva« (211-422). Autor se istraživački fokusira na Trogir u kontekstu likovnoumjetničkog procvata, a čiji su glavni protagonisti bili Blaž Jurjev Trogirani i Ivan Duknović – korifej hrvatskih prinosa europskome umjetničkom izražaju 15. stoljeća. Potonjem umjetniku posvećuje se osobita pozornost u nizu poglavlja te se prati njegovo stvaralaštvo diljem Apeninskoga poluotoka, u Ugarskoj, kao i povezanost s Trogirom. U ovome, za umjetničku i kulturnu povijest grada Trogira vrlo dragocjenome poglavlju, predmet podrobnoga i brojnim argumentima potkrijepljenoga istraživanja su i graditelj, kipar i ljevač Jakov Florijev Statilić Trogirani, drvorezbari Ivan Budislavić i Grgur Vidov Trogirani, arhitekt Juraj Petrov Spavento, kao i cijeli niz manje poznatih, ali istraživačke pozornosti svakako vrijednih majstora koji su zavičajem ili djelovanjem bili usko povezani s Trogirom.

Treća cjelina knjige (»Europski putopisci: izvjestitelji s poprišta humanističko-renesansnih zbivanja u Trogiru«, 423-496) propitkuje djelovanje stranih putopisaca i pohoditelja Trogira od renesansnoga do suvremenoga doba, od Palladia Fosca do Pierrea Margea. Uz navođenje osnovnih podataka o pohoditeljima i njihovim djelima, autor – tragom podataka koja ta djela sadrže – rekonstruira urbanističku vizuru Trogira sa svim njezinim osobitostima i znamenitostima koja su, kako je razvidno, stoljećima plijenila zanimanje pohoditelja toga dijela Dalmacije.

Slijede cjeline »Appendices I-II« (497-690). U prvome dodatku u središtu autorova zanimanja i raščlambe je suodnos i usporedba djela *Paradoxa* Nikole Statilića Zubana (1500.) i *Paradoxa stoicorum* Marka Tulija Cicerona, dočim je drugi dio te cjeline upravljen na djelo Frane Trankvila Andreisa *Dialogus philosophandumne sit* u kontekstu filozofije znanosti.

Završna cjelina knjige (»Literarna produkcija trogirskih humanista u sustavu hrvatske i europske literarne humanističko-renesansne produkcije« (691-702) u više zasebnih poglavlja donosi istraživačima vrlo vrijedne preglede trogirske ranopredrenesansne literarne produkcije, kodeksa Trogirana diljem europskih knjižnica, inkunabula trogirskih autora u hrvatskom i europskom inkunabulnom sustavu (1477. – 1500.), europskoga opuscularnog repertorija trogirskih autora u 16. stoljeću, rukopisne produkcije, inkunabula u trogirskim knjižnicama kao i inkunabula u Knjižnici Garagnin-Fanfogna u Trogiru.

Na kraju knjige sadržan je popis uporabljene literature, raspoređene prema većim cjelinama (703-742), kao i kazala osobnih imena i zemljopisnih nazivaka (743-785).

Knjiga marnoga proučavatelja hrvatskoga humanizma i renesanse Krešimira Čvrljka bez ikakve je dvojbe djelo koje zavrjeđuje istraživačku pozornost. Argumentirano, stručno i znalački, uvidom u brojnu odgovarajuću literaturu i rukopisno gradivo razasuto od Dalmacije do Londona, autor je predstavio tijek i protagoniste trogirskoga humanizma i renesanse kako na književnom tako i na likovnoumjetničkom polju. Za povijest Trogira i Trogirana kroz povijest, posebice u doba njegova renesansnoga procvata, ovo je djelo od velike

važnosti i zasigurno će u nemaloj mjeri koristiti svim istraživačima te teme. Jednako tako, za ovom će monografijom morati i posegnuti istraživači koji se bave spomenutim brojnim protagonistima trogirskoga renesansno-humanističkog proplamsaja, ali i proučavatelji dalmatinske kulturne (književne i likovnoumjetničke) baštine u cjelini.

Lovorka Čoralić